

Dosarul nr. 2rac-79/20

Prima instanță: Judecătoria Economică de Circumscripție (jud: V. Orîndaș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Ialoveni, în interesele statului, în persoana Întreprinderii de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Esmalda”, intervenient accesoriu OOO „Importproduct” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Esmalda” împotriva Întreprinderii de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici” cu privire la rezoluțiunea contractului,

împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici” și a fost menținută hotărârea din 03 iunie 2011 a Judecătoria Economică de Circumscripție,

c o n s t a t ă:

La data de 12 aprilie 2007, Procuratura raionului Ialoveni, în interesele statului, în persoana ÎS „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Esmalda” cu privire la încasarea datoriei și penalității.

În motivarea acțiunii, Procuratura raionului Ialoveni a invocat că a examinat demersul directorului ÎS „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici”, Mihai Măciucă privind refuzul directorului SRL „Esmalda” de a achita datoria în mărime de 157 879,68 dolari SUA, pentru marfa livrată.

În cadrul examinării tuturor circumstanțelor cazului, s-a stabilit că ÎS „CVC Mileștii Mici” la 30 ianuarie 2004 a încheiat contractul nr. 05-V/2004 cu SRL „Esmalda”,

prin care ultima s-a obligat să caute cumpărători la producția vinicolă produsă de către ÎS „CVC Mileștii Mici”. Ulterior, au fost încheiate acordurile adiționale nr. 001-IMM din 11 ianuarie 2006, nr. 002-IMM din 16 ianuarie 2006, nr. 003-IMM din 16 ianuarie 2006, nr. 004-IMM din 30 ianuarie 2006, nr. 005-IMM din 08 februarie 2006, nr. 006-IMM din 08 februarie 2006 și nr. 007-IMM din 10 februarie 2006, la contractul nr. IP/MIR-086 din 07 decembrie 2005, prin care ÎS „CVC Mileștii Mici” a livrat producție vinicolă în asortiment către SRL „Importproduct” din Federația Rusă, în sumă totală de 549 098,38 dolari SUA.

A menționat că potrivit acordurilor adiționale indicate, responsabil financiar pentru aceste livrări este SRL „Esmalda”. Conform pct. 4 din aceste acorduri, plata pentru producția livrată este efectuată de către cumpărător și anume, OOO „Importproduct”, prin transfer bancar la contul de decontare al SRL „Esmalda”, care urmează să converteze valuta primită în lei moldovenești și să o transfere la contul de decontare al vânzătorului ÎS „CVC Mileștii Mici”.

A notat că pct. 5.2 din contractul nr. 05-V/2004 din 30 ianuarie 2004 stabilește că SRL „Esmalda”, în calitate de responsabil financiar, se obligă să efectueze plata pentru producția livrată de către ÎS „CVC Mileștii Mici” în modul următor: 45 % plată preventivă, 55 % în termen de 60 de zile calendaristice din momentul livrării mărfii. Până la data înaintării acțiunii, pârâta a achitat conform clauzelor contractuale suma de 424 665,70 dolari SUA, datoria ultimei constituind suma de 157 879,68 dolari SUA.

Procuratura raionului Ialoveni a susținut că în temeiul pct. 9.6 din contractul nr. 05-V/2004 din 30 ianuarie 2004, pentru neachitarea în termen a plății SRL „Esmalda” s-a obligat să achite penalități în mărime de 0,1 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie suma de 53 462,27 dolari SUA.

A afirmat că la 21 august 2006 și 24 ianuarie 2007, ÎS „CVC Mileștii Mici” a expediat reclamații în adresa SRL „Esmalda”, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei în sumă de 157 879,68 dolari SUA și a penalității în sumă de 53 462,27 dolari SUA, respectând astfel procedura prealabilă înaintării acțiunii civile.

A solicitat încasarea de la SRL „Esmalda” în beneficiul ÎS „CVC Mileștii Mici” a sumei de 157 879,68 dolari SUA cu titlu de datorie și a penalității – 53 462,27 dolari SUA.

Prin încheierea din 19 iulie 2007 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu OOO „Importproduct” din Federația Rusă, or. Breansk (f.d. 42, volumul I).

La data de 01 octombrie 2007, SRL „Esmalda” a înaintat acțiune reconvențională împotriva ÎS „CVC Mileștii Mici” cu privire la rezoluțiunea contractului (f.d. 48-50, volumul I).

În motivarea acțiunii, SRL „Esmalda” a invocat că în calitate de mandatar a încheiat cu ÎS „CVC Mileștii Mici” – mandant, contractul de mandat nr. 05-V/2004, prin care s-a obligat, în schimbul unei remunerații, din numele și pe contul pârâtului, să găsească potențiali cumpărători pentru producția alcoolică a acestuia.

A indicat că în îndeplinirea obligațiilor sale contractuale, a găsit pentru pârât un potențial cumpărător – OOO „Importproduct”, în adresa căruia, în cele din urmă, în baza acordului adiționale nr. 001-IMM – 007-IMM la contractul nr. IP/MIR-086 din 07 decembrie 2005, a fost livrată producție alcoolică. ÎS „CVC Mileștii Mici”, în calitate de producător al producției, conform pct. 3.1 din contractul nr. 05-V/2004, s-a obligat să asigure calitatea corespunzătoare a producției în conformitate cu standardele Republicii Moldova și ale țării cumpărătorului, ceea ce urma să fie confirmat prin certificate de calitate, conformitate și igienice. În pct. 6.1 din contract s-a accentuat anume căror cerințe trebuie să corespundă producția livrată – SM 117, SM 154, GPST 7208-93, GOST 51178-98 și prin care documente se confirmă acest fapt – certificate de calitate și conformitate.

SRL „Esmalda” a specificat că ÎS „CVC Mileștii Mici” nu a asigurat calitatea producției conform condițiilor contractuale și standardelor stabilite, nu a prezentat documentele necesare care să confirme calitatea producției alcoolice, prin ce a încălcat grav clauzele contractuale stabilite de părți. În conformitate cu Hotărârile conducătorului Agenției Federației Ruse pentru controlul în domeniul drepturilor consumatorului, medicului sanitar-șef al Federației Ruse, dnului Onișenco (scrisorile nr. 0100/3267-06-23 din 25 martie 2006 și nr. 0100/3851-06-32 din 06 aprilie 2006), acțiunea tuturor certificatelor de conformitate și sanitar-igienice a fost suspendată, iar producția alcoolică a fost retrasă din circulație și pasibilă nimicirii ca necalitativă, ca urmare a lipsei documentelor ce confirmă calitatea și inofensivitatea acesteia.

A solicitat rezoluțiunea cu efect retroactiv a contractului nr. 05-V/2004 din 30 ianuarie 2004, exonerând părțile de la executarea contractului, inclusiv pe SRL „Esmalda” de a achita suma de 157 879,68 dolari SUA, cu obligarea ÎS „CVC Mileștii Mici” să preia înapoi producția necalitativă livrată și să restituie pe contul SRL „Esmalda” sumele primite.

Prin hotărârea din 29 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, acțiunea inițială a fost respinsă ca neîntemeiată, iar cea reconvențională a fost admisă integral și s-a rezolvit cu efect retroactiv contractul de mandat nr. 05-V/2004 din 30 ianuarie 2004 (f.d. 4449, volumul II).

Prin decizia din 17 februarie 2010 a Curții de Apel Economice, a fost admis apelul declarat de Procuratura mun. Chișinău și a fost casată hotărârea din 29 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 88-91, volumul II).

La data de 21 februarie 2011 administratorul ÎS „CVC Mileștii Mici”, Gheorghe Castraveț, a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea de la SRL „Esmalda” în beneficiul ÎS „CVC Mileștii Mici” a datoriei în sumă de 1 980 908 lei, dobânzii de întârziere – 1 929 350 lei, penalității – 369 716 lei și încasarea taxei de stat de la pârâtă în contul statului (f.d. 117-119, volumul II).

Prin hotărârea din 03 iunie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, au fost respinse acțiunea inițială depusă de Procuratura raionului Ialoveni, în interesele statului, în persoana ÎS „CVC Mileștii Mici” și acțiunea reconvențională depusă de SRL „Esmalda” (f.d. 195-203, volumul II).

Prin decizia din 16 noiembrie 2011 a Curții de Apel Economice, a fost respins apelul declarat de ÎS „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici” și a fost menținută hotărârea din 03 iunie 2011 a Judecătorei Economice de Circumscripție (f.d. 237-241, volumul II).

Prin decizia din 16 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Procuratura mun. Chișinău, în interesele ÎS „CVC Mileștii Mici” și a fost casată decizia din 16 noiembrie 2011 a Curții de Apel Economice, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 267-271, volumul II).

La data de 27 februarie 2018 reprezentantul ÎS „CVC Mileștii Mici”, Andrei Cocârța, a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea de la SRL „Esmalda” în beneficiul ÎS „CVC Mileștii Mici” a datoriei în sumă de 1 567 974 lei, dobânzii de întârziere – 3 412 792 lei, penalității – 282 235 lei și ratei inflației pentru perioada 04 iulie 2006 – 06 martie 2018 – 1 483 910 lei, în total 6 746 911 lei (f.d. 4-5, volumul IV).

Prin decizia din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎS „CVC Mileștii Mici” și a fost menținută hotărârea din 03 iunie 2011 a Judecătorei Economice de Circumscripție (f.d. 36-54, volumul IV).

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că este imposibilă constatarea faptului achitărilor din contul OOO „Importproduct” către SRL „Esmalda”, or, probe pertinente și concludente în acest sens la materialele cauzei lipsesc. Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal de verificare din 19 ianuarie 2007 între SRL „Esmalda” și OOO „Importproduct”, confirmat prin semnătura și ștampila ambelor întreprinderi, la data de 31 decembrie 2006 ultima înregistrează o datorie față de SRL „Esmalda” în sumă de 144 644,41 dolari SUA.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că potrivit expertizelor judiciare contabile efectuate de experții Centrului Național de Expertize Judiciare în procesul de judecare a prezentului litigiu, nu s-a putut acorda răspunsuri clare și certe cu privire la existența și quantumul datoriilor între SRL „Esmalda” și OOO „Importproduct” și respectiv, între SRL „Esmalda” și ÎS „CVC Mileștii Mici”, deoarece informațiile prezentate spre analiza experților sunt contradictorii și vădit eronate.

Prin urmare, instanțele de judecată au conchis că datoria solicitată de către ÎS „CVC Mileștii Mici” nu a fost probată, motiv din care acțiunea inițială necesită a fi respinsă.

Cu referire la acțiunea reconvențională, instanțele ierarhic inferioare au menționat că litigiul apărut cu privire la calitatea producției alcoolice exportate de către ÎS „CVC Mileștii Mici” conform contractului nr. IP/MIR-086 din 07 decembrie 2005 și acordurilor adiționale, urma a fi soluționat în exclusivitate de către agenții economici implicați - ÎS „CVC Mileștii Mici” și OOO „Importproduct”, însă o asemenea acțiune nu a fost înaintată de către ultima.

La data de 15 august 2018, Andrei Cocârța în interesele ÎS „CVC Mileștii Mici” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și pronunțarea unei hotărâri

de admitere a acțiunii, cu încasarea de la SRL „Esmalda” a datoriei în sumă de 1 567 974 lei, dobânzii de întârziere – 3 412 792 lei, penalității – 282 235 lei, ratei inflației pentru perioada 04 iulie 2006 – 06 martie 2018 – 1 483 910 lei și taxei de stat - 25 000 lei, în total 6 771 911 lei (f.d. 64-71, volumul IV).

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, ca fiind una nemotivată și emisă cu aprecierea arbitrară a probelor.

La data de 29 iunie 2020, administratorul ÎS „CVC Mileștii Mici”, Viorel Garaz, a depus recurs cu motive suplimentare, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 03 iunie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, cu încasarea de la SRL „Esmalda” a datoriei în sumă de 1 534 437 de lei, dobânzii de întârziere pentru perioada 11 mai 2006 – 01 iulie 2020 – 3 937 345,12 lei, penalității pentru perioada 29 septembrie 2006 – 29 martie 2007 – 276 198,72 lei, ratei inflației pentru perioada 11 mai 2006 – 01 iulie 2020 – 1 633 473,52 de lei și taxei de stat - 25 000 lei (f.d. 119-130, volumul IV).

Copia recursului declarat de ÎS „CVC Mileștii Mici” a fost expediată în adresa intimaților SRL „Esmalda” și OOO „Importproduct” (f.d. 89, 91, volumul IV), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

La 24 iunie 2020 administratorul SRL „Esmalda”, Alexandru Neruh, a depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „CVC Mileștii Mici” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Conform art. 430 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

În conformitate cu art. 80 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită. Valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art. 255 din Codul civil.

Prevederile art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Materialele cauzei atestă că prezenta cerere de recurs a fost depusă și semnată de către Andrei Cocârța în interesele ÎS „CVC Mileștii Mici”, fiind menționat că este reprezentantul întreprinderii în baza procurii nr.01/2018 din 10 ianuarie 2018 (f.d. 64-71, volumul IV).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin procura nr. 01/2018 din 10 ianuarie 2018, semnată de către administratorul ÎS „CVC Mileștii Mici” Viorel Bezede, șeful serviciului juridic al ÎS „CVC Mileștii Mici” – Andrei Cocârța a fost împuternicit „de a reprezenta interesele ÎS „CVC Mileștii Mici” în fața instanțelor de judecată a Republicii Moldova, de orice nivel, având dreptul să întreprindă toate acțiunile impuse spre a fi îndeplinite pentru realizarea scopurilor stabilite și să prezinte orice înscrisuri sau acte juridice, rezultate din procesul de reprezentare în instanțe”. Procura este valabilă până la 31 decembrie 2018 (f.d. 168, volumul III).

De asemenea, la dosar a fost anexat și ordinul nr. 199-c din 03 octombrie 2016, prin care Andrei Cocârța se angajează în funcția de jurisconsult superior la serviciul juridic în cadrul ÎS „CVC Mileștii Mici” (f.d. 170, volumul IV).

Reieșind din cele menționate, se constată că Andrei Cocârța nu era în drept să declare recurs în interesele ÎS „CVC Mileștii Mici”, deoarece dreptul de a ataca hotărârea judecătorească nu a fost menționat expres în procura nr. 01/2018 din 10 ianuarie 2018 în conformitate cu prevederile art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar altă procură pe numele acestuia la materialele cauzei nu a fost anexată.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul cu motive suplimentare depus de către administratorul ÎS „CVC Mileștii Mici”, Viorel Garaz la 29 iunie 2020, nu poate fi avut în vedere, întrucât acesta a fost formulat mult după termenul legal de declarare a recursului.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „CVC Mileștii Mici”, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. c) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de declarat de Întreprinderea de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate Mileștii Mici”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic